PERIODIEKE UITGAVE VAN HET HOOFDKWARTIER DER N.S.B. AFD. PERSZAKEN ZEESTRAAT 76 DEN HAAG. VERSCHIJNT TWEEMAAL PER MAAND.

DE WEERKLANK

No. 9 — 2 APRIL 1941

ABONN. PRIJS 75 CENT PER KWARTAAL. OPSTELRAAD - ZAKELIJKE LEIDING, ZEESTRAAT 76 DEN HAAG. TEL. 182440 GIRO NUMMER 318501

„Christenen."

Langzaam maar zeker worden de schotjes die ons Volk in ontelbare groepen en groepjes verdeelden, opgeruimd. Het zijn de vermolmde resten der liberale en clericale verdeeldheid die door den frisschen stroom van den nieuwen tijd worden meegevoerd, hinderpalen die de éénwording van ons volk in den weg staan. „Eén voor allen en allen voor één" zij het devies van den tijd die komen gaat en alles wat met die bij uitstek sociale zinspreuk niet in overeenstemming is moet verdwijnen. De schotjesgeest huldigde de woorden: — „Ieder voor zich en God voor ons allen" — want behoorde men niet tot een bepaalde partij of gezindte, dan trok men zich in socialen zin al bitter weinig van de nooden van zijn medevolksgenoot aan. Met hand en tand verzetten de Christelijke (juist de **Christelijke!**) arbeidersvakorganisaties zich tegen de toch onvermijdelijke vereeniging met niet uitgesproken christelijke organisaties. O, dat wil niet zeggen dat in deze laatste niet vele goede christenen gevonden worden, doch zij belijden hun christendom metterdaad, zij **beleven** den geest van Christus dagelijks in hun gezin, in hun arbeid, onder hunne kameraden. Zij zullen U maar weinig bijbelteksten uit het hoofd kunnen zeggen, doch zij zullen steeds onbewust als goede Christenen **handelen.**

Zoo wordt in vele Christelijke vakblaadjes, met rijkelijke aanhaling van bijbelteksten gefulmineerd tegen de te verwachten vereeniging van christelijke en neutrale vakorganisaties, men wil de christelijke schotjes handhaven. Luistert hoe „De christelijke landarbeider", orgaan van den Ned. Christelijken Landarbeidersbond, zich tegen den nieuwen tijd, die vereeniging van **alle** vakorganisaties eischt, richt. In dit blad van 5 Maart lezen wij onder „Grietenijklanken", waarin den nieuwen tijd met „beschimmeld brood" wordt vergeleken:

> „Dit beschimmeld brood wordt gepresenteerd als versch gebakken. 't Wordt aangeboden als het echte toekomstbrood. Dat is nu de camouflage om de schimmel te bedekken.
>
> Ze komen daarmee vooral tot onze christelijke arbeiders. Ze zeggen: de scheiding tusschen christelijke- en niet christelijke vakorganisatie is uit den tijd. We kunnen nu allen in één vakorganisatie. Hef je christelijke vakorganisatie maar op. Of bedank er maar voor. We kunnen nu allen in één huis wonen. Dat heet nu een nieuw lied.
>
> Maar een lied op de oude wijs en met den ouden tekst.
>
> 't Is beschimmeld brood.
>
> Minstens 50 jaar oud. En 't wordt aangeboden als heelemaal versch."

Men slaat de oogen zalvend ten hemel, om er dankbaar op te laten volgen:

> „God geeft ons voor ons zelf **veel, voor ons eigen levensgenot.**
>
> **Betere rechtspositie, beter loon.**
>
> Maar niettemin vraagt Hij, dat we ons heele leven, met al wat Hij ons geeft, Hem zullen wijden.
>
> We kunnen ook vragen: „Wordt nu soms ook het bidden vergeten?"
>
> Dat vergeten heeft voor de Israëlieten zulke kwade gevolgen gehad. De barmhartigheid Gods heeft ook hier het verkeerde getemperd. Maar dat niet-bidden bleef toch een zonde, een zonde van nalatigheid, een zonde van ongehoorzaamheid.
>
> Nu wordt ons dat beschimmeld brood als versch gebakken voorgezet.
>
> Zullen we het tot ons nemen?
>
> Vraag het eens den Heere. Laat dat ook zijn een stuk van uw bidden.
>
> En sla dan het Woord des Heeren op. Dat hebben onze ouders ook gedaan. Het werd hun toen gepresenteerd met het merk „neutraliteit"."

Zoo femelen deze vrome broeders en trachten met wat zalvende woorden een zaak recht te praten die krom is. Want krom is het te veronderstellen dat de arbeider eener neutrale vakorganisatie **niet** zoude bidden, **geen** goed christen zoude zijn. Doch daarom gaat het dezen vromen heeren niet. **God is goed, zoolang Hij hun veel voor hun zelf geeft, voor hun EIGEN levensgenot, een betere rechtspositie en beter loon.** Ziet, daar gaat het dezen bijbelschifters en zifters om en daar is dan God en Gods Woord goed voor. Zij wenschen Gods Wet voor heel het leven, d.w.z. afgeperkt voor hun **eigen** leventje en meenen, dat die wet alléén geldt voor hen die Christus kennen, Hem met den mond belijden en niet voor den arbeider die Hem wellicht **niet kent doch Hem wel weet te leven.** Ons is het tweede liever.

THEORIE EN PRACTIJK.

Naar aanleiding van een hoofdartikel in de Nw. Rott. Crt. van 23 Maart waarin de schrijver met vele woorden wil duidelijk maken, dat de Rijkscommissaris in zijn groote rede te Amsterdam niet bepaald van de Nationaal Socialistische Beweging (met hoofdletters) gesproken zoude hebben doch volgens den Duitschen tekst dier rede meer in algemeenen zin van de nationaal socialistische beweging (met kleine letters), is er in enkele dagbladen een strijd ontstaan over de vraag: met of zonder hoofdletters? Want daarvan schijnt voor die pennevoerders veel af te hangen, daarvan immers hangt het af of men de andere dwergpartijen, die zeggen zich ook in nationaal-socialistische richting te bewegen, mede een kans zal geven om het Nederlandsche Volk voor het nationaalsocialisme te winnen. Doch welk nut heeft een dergelijke letterziftende publiciteit, waar de feiten tot heden toch zulk een duidelijke taal spreken? Of moeten wij hierin een hernieuwde poging zien om aan de woorden van den Rijkscommissaris wederom een anderen uitleg te geven dan zij waarlijk en gesteund op de feiten bedoelden? Een hernieuwde poging dus om verwarring te stichten? Wij moeten het artikel „Enge uitleg" in de Nw. Rt. Crt. wel als zoodanig zien, want in gemoede: aannemende dat de Rijkscommissaris waarlijk niet direct op de N.S.B. doelde, in feite: wat doet zulks aan de practische beteekenis zijner woorden af of toe? Nogmaals spreken de feiten geen voldoende duidelijke taal? Is het nog wel noodig, dat de Rijkscommissaris als hij van de nationaal socialistische beweging in Nederland spreekt nadrukkelijk gewag maakt van de nationaal-socialistische beweging van Mussert, dus van de N.S.B.?

De Nw. Rt. Crt. maakt de bladen, die de feitelijke beteekenis der woorden van den Rijkscommissaris met betrekking tot de N.S.B. op hun juiste waarde schatten, het verwijt van een „te engen uitleg". Het blad schrijft:

> „Toch hoeft men den Duitschen tekst van de rede maar te radplegen, om te weten, doodeenvoudig te weten, zonder dat er iets in- of uitgelegd behoeft te worden, dat de Rijkscommissaris nimmer over de N.S.B. in

IN DIT NUMMER :

Christenen.
Theorie en Practijk.
Onze onzijdigheid in verleden tijd.
Voor de buiken der Plutocraten.
Hoe goede buren zouden wij kunnen zijn.
Hitsers.
De Rede v. d. Rijkscommissaris.
Zij die faalden.
Zielenmoord.
De positie van de N.S.B.
De eeuwige afwachters.
Soort over Soort.
Vuurtje stoken.

het bijzonder gesproken heeft, maar steeds over de nationaal-socialistische beweging in het algemeen."

Het is simpel gedacht, maar, en dat zal ieder die de ontwikkeling onzer politieke wilsvorming aandachtig heeft gevolgd, het weerspreekt de feiten. Natuurlijk richtte de Rijkscommissaris zich niet **met uitsluiting** van alle andere nationaal-socialistisch gezinde elementen tot de N.S.B. in het bijzonder. Doch voor hen die den zin zijner woorden op de eenig juiste wijze begrepen, staat het vast, dat het uitsluitend de taak der N.S.B. is

„den einzelnen niederländischen Volksgenossen von der richtigkeit der politischen idee des Nationaalsocialismus zum Wohle des niederländischen Volkes zu uberzeugen, um so durch die gewinnung der politisch massgebenden Schichten zur tragenden politischen Bewegung des niederländischen Volkes zu werden."

En allen nationaal-socialistisch gezinden en tot positieven opbouw bereiden elementen zal de N.S.B. gaarne de kameraadschapshand reiken zoo zij zich **met** haar voor het groote doel: een nationaal socialistisch Nederland met heel hun persoon willen inzetten.

Zoo en niet anders dient men de woorden van den Rijkscommissaris te verstaan.

DUIDELIJKE TAAL.

Slechts samenwerking met één groep.

De Joden in Nederland.

In een vormingsbijeenkomst voor functionarissen van het district Noord-Holland van het Arbeitsbereich der N.S.D.A.P. in Nederland, hebben de Beauftragte" van den Rijkscommissaris voor Noord-Holland, Dienstleiter Seidel, evenals de Beauftragte voor Amsterdam, Senator Dr. Böhmcker gesproken over het Jodenprobleem.

„Men maakt er ons een verwijt van, zoo zeide hij, volgens een verslag in de Deutsche Zeitung i.d. N., van 24 Maart j.l., dat wij juist hier in Nederland het Joodsche vraagstuk aanpakken. Wij moeten echter beseffen, dat het nooit vanzelf wordt opgelost en in het besef, dat de Jood immer en overal onze vijand is, beschouwt de Rijkscommissaris de oplossing van deze kwestie als het dringendste probleem, dat thans op te lossen valt. Joden en Nederlanders zijn voor ons twee verschillende elementen; wie echter de partij van de Joden kiest, zal met hen getroffen worden. De verantwoordelijkheid voor ons optreden draagt bovendien de Jood zelf, die ons overal als ontbindend element in den weg gekomen is en komt."

„Men wil ons in Nederland laten gelooven, dat zich hier niemand ooit met het Jodendom heeft bezig gehouden. Daarbij is in de breede volksmassa duidelijk een instinctieve maar ook bewuste afwijzing van den Jood merkbaar. Daarom weten wij ook, dat de gebeurtenissen in de laatste dagen van Februari niet hun oorsprong hadden in een algemeene genegenheid voor de Joden. De Joodsche kwestie was hier slechts aanleiding, de werkelijke grond was de vijandige gezindheid jegens Duitschland in vele kampen."

Dienstleiter Seidel sprak over de taak en den arbeid van den beauftragte en in dit verband over de noodzaak om ons Volk allereerst geestelijk te winnen. Dit is echter — zoo zeide hij — geen lichte taak voor hem die de zoo onevenwichtige volksdiscipline kent en het moede reageeren op de sociale wijzigingen en vooral den huidigen toestand in het schoolwezen.

„Hier in het bijzonder, toont zich de geheele verdeeldheid van het Nederlandsche Volk. Sterke religieuze standpunten loopen door alles heen."

Verder zeide Dienstleiter Seidel over de ellende onder de leerkrachten:

„Werkloozen of met hongerloonen afgescheepte opvoeders, moeten de jeugd, het Volk van morgen, vormen. Hier moest orde geschapen worden. Laat het ons op Nederlandsche wijze doen — zoo roept men ons dikwijls toe. Het eenige antwoord, dat wij daarop kunnen geven luidt: „Ja, dan spreken wij elkander over 300 jaren, weer!"

„Wij moeten openlijk bekennen, aldus de heer Seidel, dat wij aan dit „op Nederlandsche wijze" niet veel hechten. Achter deze frase verbergen zich meestal driestheid of zwakte. Men dient echter te weten, dat van het nationaal-socialisme niets valt af te dingen. Men komt in Nederland toch op wonderlijke gedachten. Wanneer wij zoo dikwijls hooren, hoe men zich den vrede denkt, welke „voorwaarden" men denkt te stellen, dan kan men slechts verwonderd vragen, waar Nederland het recht vandaan haalt zoo iets te eischen. Zelf heeft het geen droppel bloeds voor een grooter Nederland gegeven en heel weinig lust getoond om stoottroep van het nieuwe Europa te zijn. Evenmin zal om de meening van den politiseerenden clerus worden gevraagd. Hij zal zich eraan moeten wennen zijn arbeid tot het voor hem wezenlijke gebied te beperken.

Tot degenen, die op het standpunt staan: „met Duitschland, ja! met de N.S.B.? nooit", zeide de heer Seidel: „Die zoo spreken, dienen te beseffen, dat er voor ons slechts sprake is van samenwerking met één groep, die sedert jaren naar een oriëntatie in de richting van Duitschland streeft. Wij hebben ertoe mede te werken, dat de gewilligen zich verzamelen, zoo wordt het nationaal-socialisme langzaam onder het volk gebracht. Men moet de ziel van het volk veroveren en wederom staan wij, Duitsche nationaal-socialisten, als stille en trouwe hoeders van de zuiverheid van deze wereldbeschouwing op wacht."

ONZE ONZIJDIGHEID IS VERLEDEN TIJD.

Onzijdig waren wij eens .... in naam, want hoe het met onze politieke en geestelijke onzijdigheid gesteld was, en wat het laatste betreft nòg is, dat hebben de feiten ons nu wel geleerd. Doch hoe het ook zij, onze politieke onzijdigheid behoort voor goed tot het verleden. Vanaf den 14en Mei is het lot van de Nederlanden onverbrekelijk verbonden met dat van het Grootduitsche Rijk. Eens berustte onze onzijdigheidspolitiek op het politieke evenwicht in Europa. Nu echter sedert genoemden datum dat evenwicht werd verbroken, is ook de mogelijkheid om onzijdig te blijven ons ontnomen.

„In dien zin — zoo schrijft „Het Dagblad voor Noord-Brabant en Zeeland" dd. 22 Maart — moet men het woord van den Rijkscommissaris: „mét ons of tégen ons!" verstaan."

Ons lot is door de macht der feiten innig verbonden met dat van Duitschland.

„En Indië dan?" — zoo vraagt het blad verder — „Indië ligt in de machtsfeer van Groot-Brittannië. Straks worden onze bezittingen overzee wellicht een object van strijd tusschen Engeland-Amerika aan den eenen, Japan aan den anderen kant. Van Duitschlands macht kan het ten slotte afhangen of Indië voor Europa behouden kan blijven.

De werkelijkheid is soms hard, maar wij moeten haar gedurfd onder de oogen zien. Met het evenwicht in Europa is de kans op onzijdigheid voor Nederland voor goed verdwenen. Hier, in dit werelddeel zullen wij als volk onze taak moeten vinden; hier ligt de toekomst voor ons en voor onze kinderen: niet tegenover, niet naast, maar mèt Duitschland zullen wij een eigen huis in een tot rust gekomen Europa moeten bouwen."

En zoo is het maar net. Moge alle kleine zielen die in deze dagen „door de boomen het bosch niet zien" dit gedenken en vooral hen die zich rekenden tot de „nieuwlichters" en het lot van het Nederlandsche Volk afhankelijk willen stellen van een deel onzer „nog strijdende Nederlandsche Marine". „Want" — zoo schreef „De Unie" van 22 Maart — „vóór Duitschland" zou onvermijdelijk beteekenen: tégen onze nog strijdende marine". Notabene een „nog strijdende" marine onder pressie van Engeland, een marine die nadat haar opperbevelhebber na eerlijken strijd de wapens neerlegde, het bevel van dien opperbevelhebber niet opvolgde en voor vreemde belangen den strijd voortzette. En daarvoor moeten wij volgens de heeren

Linthorst Homan, de Quay en Einthoven tègen Duitschland zijn! Wien de Goden willen verderven, slaan zij met blindheid — deze gevleugelde woorden zullen zich ongetwijfeld aan het driemanschap waar maken.

VOOR DE BUIKEN DER PLUTOCRATEN.

De sluikhandel tiert welig in ons goede land. Een geheel leger op geld beluste gierazen zette zich in om ten koste van den kleinen man de buiken der plutocraten te vullen, want daarop komt het ten slotte neer. Als zij, die over zooveel ruimere geldmiddelen beschikken dan de groote volksmassa, zooveel gemeenschapsgevoel bezaten dat zij weigerden een economisch beter lot te aanvaarden dan hun zooveel minder bedeelde volksgenoot, dan zouden de misdadigers die thans de volksgemeenschap bestelen, daaruit geen gewin meer kunnen slaan. In eerste instantie is het echter dat groote leger dier niets en niemand ontziende „bourgeois satisfait", dat met zijn geldbuidel achter den sluikhandel staat en hem financiert. Het zijn de beter bemiddelden, die ter wille hunner vette buiken het Volk van zijn knappe voorraden doet bestelen. Zij blijven meestal buiten schot en laten hun goed betaalde handlangers in den sluikhandel het vuile werk verrichten. Ziet, wij klagen dat dit kwaad hand over hand toeneemt, maar mogen wij ons daarover verwonderen als men leest met welk een uitermate lichte straffen deze ergste vijanden des Volks bestraft worden. Meestijds staat de straf gelijk in waarde aan de in beslag genomen voorraden. Doch in den buidel voelen die hyena's de straf immers niet. Op, aan de hoogste ra, dan zuiveren wij tevens de gemeenschap. Slechts de doodstraf dient in de ergste gevallen van sluikhandel, die immers evenzoovele misdaden zijn tegen de volksgemeenschap, te worden toegepast.

Het „Overijselsch Dagblad" schrijft in zijn nummer van 21 Maart:

> „Het is duidelijk, dat zoowel de sluikhandelaars als hun clandestiene klanten, die soms hun handelwijzen nog met een valschen schijn van nationale gezindheid trachten te rechtvaardigen als zouden zij Duitschland, de bezettende overheid of de bezettende weermacht iets onthouden, wat deze noodig hebben en wenschen te ontvangen, zich schuldig maken aan grof bedrog en op minderwaardige wijze speculeeren op de lichtgeloovigheid van weinig verstandige en inzichtige lieden. De eenige werkelijke drijfveeren van den sluikhandel en zijn cliënteele zijn baatzucht en egoïsme. Baatzucht, die naar geldelijke woekerwinsten streeft en in deze woekerwinsten de genomen risico's van betrapping en bestraffing bij voorbaat verdisconteert, egoïsme om van de voor de gemeenschap ter beschikking staande beperkte voorraden consumptiegoederen zich zooveel mogelijk individueel toe te eigenen. Onder de huidige bijzonder moeilijke omstandigheden dient alles, wat wederrechtelijk tegen grof geld aan de gemeenschap wordt onttrokken, beschouwd te worden als aan de gemeenschap ontstolen, en ten aanzien van dezen diefstal geldt evenzeer 't woord, dat de heler even erg is als de steler."

En daarom diene aan de tot nu toe betoonde lankmoedigheid een einde te komen. Voor dergelijke vergrijpen tegen het Volk passen slechts de zwaarste straffen. Geen mededoogen met lieden die in dezen tijd slechts aan hun vette buiken denken.

HOE GOEDE BUREN ZOUDEN WIJ KUNNEN ZIJN.

Een aantal Overijselsche persmenschen heeft een reisje van een paar dagen naar het naburige West-Duitschland gemaakt voor verdere verdieping der Duitsch-Nederlandsche betrekkingen. In het „Deventer Dagblad" van 8 Maart vertelt de hoofdredacteur van zijn ervaringen, die in lovenden zin gesteld zijn. En hij verhaalt dan van een „zwangloses Beisammensein", waarbij hij bijna juichend vermeld „dat de politiek buiten spel bleef", waarschijnlijk zeer tot des hoofdredacteurs geruststelling. Prijzend laat hij er dan op volgen:

> **„En als het iets bewees, dan toch wederom wel in de eerste plaats dit: hoe goede, spoedig met elkander vertrouwd rakende, buren wij, Nederlanders en Duitschers, toch zouden k ù n n e n zijn."**

Onwillekeurig vertolkt het „Deventer Dagblad" hier de meening van talrijken in de Nederlanden, die b.v. een „zwangloses beisammensein" van Nederland en Duitschland best zouden vinden als dan maar de politiek buiten de deur blijft! Welk een goede buren zouden wij dan kùnnen zijn! De kortzichtigen! Zonder gelijkgerichte politiek is immers een goede natuurschap niet **mogelijk.** Mogen wij in dit verband herinneren aan de gevleugelde woorden: — „In het voorleden ligt het heden, in het nu wat komen zal"!

Hitsers

> „Es hat den Anschein, als ob jetzt wieder eine Schar verblendeter und verantwortungsloser Hetzer und Schreier die Meinung des niederländischen Volkes machen und darstellen wollte. Wenn die Niederländer sich das gefallen lassen, werden sie schliesslich abermals in ihrer Gesamtheit die Folgen eines solchen Verhaltens zu tragen haben." (Uit de rede van den Rijkscommissaris te Amsterdam gehouden).

Wij wezen er reeds dikwijls op — het zijn vooral de kleine nieuws- en advertentieblaadjes die meenen hun ophitsende campagnes tegen de Duitsche bezetting en tegen de N.S.B. ongehinderd en ongestraft te kunnen voortzetten, daarmede geen enkel belang dienende doch integendeel de kloven van haat en wanbegrip verbreedende.

Het „Bodegravensch Nieuws- en Advertentieblad" van 8 Maart, schrijvende over den haat, die zeker deel van ons volk van het nationaal-socialisme en van de N.S.B. gescheiden houdt zegt:

> „Als er „haat gekomen is, dan ontstond ze eer, omdat ons volk tegoed gedacht heeft van de N.S.B.'ers en in hen werd teleurgesteld, wat wel de haat nooit kan goedpraten, maar niettemin is het verklaarbaar. Trouwens, we zijn langzamerhand voldoende vertrouwd geraakt met de gedachten in dezen kring om te weten, dat men daar natuurlijk dezen tijd anders ziet, maar als het om historie gaat, moet de N.S.B. ook niets hebben van Patriotten van Spaanschgezinden in den 80-jarigen oorlog of Engelsch gezinde boeren in Zuid-Afrika."

De „unverfrorenhei'" van den schrijver dezer regelen is waarlijk verbijsterend. „Ons volk heeft te goed gedacht van de N.S.B.-ers en werd in hen teleurgesteld." De schrijver had waarschijnlijk verwacht dat wij na de bestiale behandeling in de Meidagen onze beulen dankbaar en ootmoedig de hand hadden gekust en beterschap beloofd. Wij hebben dat niet gedaan. Wij hebben „de haat aangewakkerd" door een verregaande verdraagzaamheid, door het toepassen der Bijbelsche wet van vergelding, van — „oog om oog, tand om tand" — achterwege te laten en slechts het recht te doen gelden. Wij hebben terreur niet met terreur vergolden, moord niet met moord. Wij willen slechts ons Volk winnen voor een grootsche en gelukkige toekomst in een Nationaal-Socialistisch Nederland en getrouw aan onze Germaansche lotsbestemming in innige samenwerking met het Duitsche broedervolk. En het is dit laatste, dat deze kleine, laffe hitsers dwars zit. Die Duitsche gezindheid der N.S.B. En om die in een kwaad licht te stellen verkracht men de geschiedenis door haar te vergelijken met die der Patriotten tijdens de Fransche overheersching en die der Spaansch gezinden in den 80-jarigen krijg of die der Engelsch gezinden in den Boerenoorlog, alhoewel de schrijver even zoo goed als wij wel weet, dat de huidige omstandigheden zoo geheel anders zijn en het trekken van parallellen geheel onmogelijk. De schrijver tracht, nu andere wegen niet geoorloofd meer zijn, langs dien weg de N.S.B. wederom „verraad" in de schoenen te schuiven. Wij hebben die poging hiermede onderkend en signaleeren het geval slechts opdat wij niet vergeten!

De Rede van den Rijkscommissaris.

Verschillende commentaren.

De groote rede die de Rijkscommissaris op Woensdag 12 Maart in het Concertgebouw te Amsterdam voor het Arbeitsbereich Noord-Holland der N.S.D.A.P. heeft gehouden, heeft uiteraard de volle belangstelling van de pers gehad.

Enkele van de belangrijkste persstemmen laten wij hier volgen.

Zoo concludeert „Het Vaderland" van 13 Maart:

„Veel van wat sommigen na de Haagsche rede van Juli nog mogelijk achtten, wordt thans uitgeschakeld. Enkele wegen zijn afgesloten geworden, maar de groote heirbaan blijft open, waarlangs men van volk tot volk, van Nederlanders tot Duitschers en van Duitschers tot Nederlanders, tot een goede samenwerking kan komen. De N.S.B. zal daarbij een belangrijke rol spelen.

Nu ze zoo duidelijk erkend zijn als de goede kameraden van het Duitsche nationaal-socialisme zullen vele N.S.B.-ers — en stellig de besten onder hen — nog meer ernst gaan maken met hun rol van bemiddelaar. Het resultaat van dit bemiddelingswerk zal voor een belangrijk deel afhangen van de houding der andere groepen. Ter verovering van een nieuwe toekomst voor het Nederlandsche volk is de vorming van een breedere basis, de concentratie van meer volksch leven, in ieder geval noodig. Dit zal nu wellicht langs andere wegen dienen te geschieden dan we vroeger voor mogelijk hebben gehouden."

De Deutsche Zeitung in den Niederlanden (13 Maart) stelt op den voorgrond, dat de Rijkscommissaris opnieuw te kennen heeft gegeven, in Nederland niet een tegenstander te zien, maar „een bloedverwante nabuur, die overtuigd moet worden".

Voorts schrijft het blad:

„Wie als Nederlander van het antwoord van den Rijkscommissaris, een antwoord dat tegelijk een allesomvattende opgave inhoudt, een gewetenszaak maakt en zich positief met dit antwoord bezighoudt, verricht een arbeid, die zegenrijke gevolgen voor het Nederlandsche volk kan hebben."

Het „Algemeen Handelsblad" (13 Maart), dat als trouw Unie-blad steeds opnieuw zeurt over Nederlandsche nuchterheid, Nederlandsche vrijheid, Nederlandsche verdraagzaamheid (wij hebben ze aan den lijve ondervonden!), wil het liefste nog wat afwachten.

„Overtuiging zal eerbiediging van gewetenswaarden inhouden. De organisatie van een nieuwe wereld, van een nieuw Europa, in zijn vormen van politieke samenwerking in grooter verband, en in zijn interne sociale organisatie, van het geheel en van de landen afzonderlijk, behoeft daardoor geenszins te worden tegengewerkt. Integendeel! Reeds is in een land als het onze het sociale denken in menig opzicht rijp — ondanks karakterverschillen — voor nieuwe sociaal-economische en sociaal-politieke structuren, die ook elders zich afteekenen. Het feit dat wij door den over ons heen stormenden oorlog tijdelijk in een deel des rijks ons zelfbeschikkingssrecht hebben verloren, en onder vreemde bezetting leven, is natuurlijk van invloed op onze gevoelsontwikkeling. Ieder sterk nationaal voelend buitenlander zal dit begrijpen, wanneer hij zich een oogenblik een toestand voorstelt, waarbij zijn e i g e n land door buitenlandsche machthebbers zou zijn bezet, en onder d i e omstandigheden tot innerlijke hervormingen zou worden opgeroepen. De psychologische kant van zulk een staat van zaken kan moeilijk verwaarloosd worden. En wij mogen erkentelijk zijn voor het feit, dat zij die ons volk waarlijk uit i n n e r l i j k e o v e r t u i g i n g zouden willen zien evolueeren naar een nieuwe gemeenschapsgedachte, niet vergeten dat daarvoor de mogelijkheid van b e z i n n i n g noodig is."

De „Nwe Rt. Crt." (13 Maart) schrijft:

„Een commentaar van deze zijde moet vóór alles worden gekend, in zijn eigen vorm en den oorspronkelijken samenhang van denkbeelden. Want het is de uitspraak van voorloopig de hoogste regeermacht in den lande. Maar het is tevens richtsnoer van handelen, door deze hoogste regeermacht zichzelve gewezen."

Het blad besluit:

„Nooit meer een „tegen elkander", in deze woorden van den Rijkscommissaris kan men zeggen dat, althans in dit opzicht, een samenvatting van al het gezegde lag, een „naast elkander" is evenmin meer mogelijk. Slechts een „met elkander" is wat ons overblijft, waarin Nederlander naast Duitscher en Duitscher naast Nederlander werkt en streeft, opdat door den gemeenschappelijken arbeid de grondslagen voor een gelukkig leven van de komende geslachten worden gelegd."

De „Doesburgsche Courant" merkt terecht op, dat „duidelijke taal" is gesproken:

„De Duitschers willen de Nederlanders niet tot het Nationaal-Socialisme dwingen, doch hopen, zooals de Rijkscommissaris zich uitdrukte, dat de N.S.B. in steeds klaarder begrip voor haar politieke taak en beteekenis in toenemende mate haar bemoeiïngen er steeds meer op zal richten, om iederen Nederlandschen Volksgenoot afzonderlijk van de juistheid van de politieke idee van het Nationaal-Socialisme voor het welzijn van het Nederlandsche volk te overtuigen, om zoo door het winnen van de politiek-toonaangevende lagen tot de dragende politieke beweging van het Nederlandsche volk te worden.

Het schijnt echter, dat thans weer een schare verblinde, onverantwoordelijke stokers en schreeuwers de meening van het Nederlandsche volk wil vormen en vertegenwoordigen, aldus de Rijkscommissaris. Als de Nederlanders zich dat laten welgevallen, zullen zij ten slotte nogmaals in hun geheel de gevolgen van een dergelijk optreden te dragen krijgen.

Het komt ons voor, dat het Nederlandsche volk zeer goed weet, waar de stokers en schreeuwers, waarop de Rijkscommissaris doelde, te vinden zijn. Het moet toch wel duidelijk zijn, dat wij thans op den tweesprong zijn aangekomen en een der beide wegen hebben te kiezen, want een derde is er niet en stilstand kan niet worden geduld."

ZIJ DIE FAALDEN....

In zijn groote rede heeft de Rijkscommissaris ook de houding van het intellectueele deel van ons Volk ter sprake gebracht, een deel, dat in de moeilijke dagen, toen tal van economische en politieke maatregelen de toch al niet vriendschappelijke gevoelens van een groot deel van ons Volk ten opzichte van den bezetter benadeelden, in houding en discipline verre te kort schoot. Zijn voorbeeld was oorzaak, en het is dat heden nog, dat de burgerlijke kringen in het algemeen achter de politieke ontwikkelingen aan hinken.

„De Koerier" van den 22en Maart stelt de leidende Nederlandsche kringen in gebreke. Het blad schrijft:

„Het feit, dat in voor ons volk zóó moeilijke, zóó kommervolle omstandigheden van onze zoogenaamde leidende kringen geenerlei leiding uitging, is gevoeld als een pijnlijk gemis. Dat het gezichtsveld van den man op straat niet verder reikt dan die straat, behoeft niet te verwonderen. Maar van onze vooraanstaande mannen, van onze voorgangers in handel en bedrijf, in wetenschap en kunst, had meer verwacht mogen worden.

Van hèn had ondersteld mogen worden, dat zij de beteekenis der jongste gebeurtenissen zouden hebben doorzien en het hunne gedaan zouden hebben opdat ook de breede massa daarvoor begrip krijgen zou. Onmiddellijk na het wegvallen van de oude politieke partijen hadden zij moeten beseffen, dat er nu, onder deze omstandigheden, voor hen een taak weggelegd was, dat het nu aan hèn was te trachten in de ontwikkeling der dingen voor ons land en ons volk het beste te bereiken, wat er thans bereikt worden kon. Zij hebben zich

Zielenmoord.

DE KERKELIJKE WERELD SCHULDIG

In „Evangelie en Volk" van 31 Maart wordt der kerkelijke overheid een spiegel voorgehouden, naar aanleiding der talrijke, door die overheid toegelaten en deels door haar geoefende terroristische maatregelen tegen leden der N.S.B. Het blad schrijft:

> Door de kerkelijke wereld wordt thans op grootêre schaal zielenmoord bedreven.
>
> Men drijft nationaal-socialistisch gezinde menschen de kerken uit, o.a. door den inhoud der gebeden en der prediking, door haatpractijken, tot zelfs vuile briefjes die onder het gebed bij nationaal-socialistisch gezinde „broeders" in den hoed gelegd worden, door tucht en broodroof, door harde en zachte stille pressie, door diaconale blijkbaar opzettelijke vergeetachtigheid bij nationaal-socialistisch gezinde behoeftigen, door massa's andere dingen, die het ons zelfs niet lust om op te sommen.
>
> Dezer dagen loopen overal de belijdeniscatechisaties en doen de jongelui, die deze catechisaties volgden, geloofsbelijdenis.
>
> Ons bereiken tal van berichten over jongelui, aan wie het doen van geloofsbelijdenis geweigerd wordt, omdat ze tot den jeugdstorm behooren, of omdat hun vader bij de N.S.B. is, enz.
>
> Dat is zielenmoord.
>
> De kerkelijke heeren houden „Evangelie - en - Volk - conferenties", maar in naam van het evangelie wordt het volk geestelijk vermoord.
>
> Men prijst de zending aan en zendt zendelingen uit om bruinen en zwarten tot het evangelie te brengen. Die bruinen en zwarten worden daardoor niet anti-revolutionair; ze zijn vaak het tegendeel. We weten van revolutionaire Christenen onder de bruine Indische bevolking, van communistische Chineesche Christenen, enz. De zending doet, alsof ze dat niet weet. Ze brengt het evangelie en vertrouwt er op, dat het evangelie dan vanzelf wel doorwerken zal. Dat is een gezond beginsel. Maar hier te lande wordt ook politieke geloofsbelijdenis gevraagd en wie niet in de oude politieke partijen gelooft, mag niet in Christus gelooven.
>
> Zielenmoord in den naam van Christus!
>
> Zielenmoord om politieke redenen.
>
> Zielenmoord om der wille van een politieke democratie die uit de Fransche revolutie is voortgekomen en ten nadeele van een betere, in wezen positief-christelijke revolutie.
>
> Wáár, ja waar is nu de anti-christ?
>
> Deze schuilt in de N.S.B. zegt men. Toegegeven. Het kan waar zijn. *) Dan vermeerdert dat de bloedschuld der kerken. Maar de anti-christ schuilt ook in de kerken en dat is niet de schuld van de N.S.B., doch van de kerken zelve.
>
> *) Notabene: (zoo voegt „Evangelie en Volk" er ten slotte aan toe) Wie iets uit dit stukje overneemt, neme niet deze zin a l l e e n over, met uitsluiting van de rest.

> echter tot hun eigen aangelegenheden bepaald, gingen op in hun eigen zorgen, en ten opzichte van den loop der zaken was hun houding negatief en steriel."

Het blad besluit:

> „Dat in zoo noodlotszware dagen van onze intellectueele kringen **niets** uitgegaan is, dat hun houding zuiver negatief is geweest, zal hun door de historie eenmaal zwaar worden aangerekend.
>
> Zij hebben gefaald."

DE POSITIE VAN DE N.S.B.

Het „Utr. Nieuwsblad" van 5 Maart — vroeger de fel anti-Duitsche hetzkrant van Van Blankenstein en Van Heuven-Goedhart — schrijft onder den titel „Nederland en het nationaal-socialisme", o.a.:

> „Omdat Duitschland in het nationaal-socialisme de eenige juiste politieke opvatting ziet, meten de Duitsche autoriteiten hier de beteekenis der politieke partijen niet af naar den inhoud hunner opvattingen, maar uitsluitend naar de mate, waarin zij er toe bijdragen de naar Duitsch inzicht eenig juiste politieke opvatting hier ingang te doen vinden. In dit opzicht heeft de N.S.B. in de achter ons liggende maanden het meeste gepresteerd en daarom heeft zij het vertrouwen van de Duitsche overheid gekregen en is zij belast met de groote taak de juiste politieke wilsvorming in ons land te doen plaats vinden. Zij moet de nationaal-socialistische opvatting onder het volk verbreiden en van het resultaat van haar werk hangt voor ons volk reusachtig veel af. Daarom ook heeft men van Duitsche zijde het geheele officieele apparaat mitsgaders dat van de partij ingeschakeld om de N.S.B. te helpen bij haar taak, welke stellig niet gemakkelijk is.
>
> Na de uitspraak van den heer Sommer kan er in ons land geen verschil van meening meer bestaan over den stand van zaken en over de positie van de N.S.B.. Zij, die dezen tijd begrijpen, zullen de situatie altijd al zoo aangevoeld hebben. Voor de anderen is het goed, dat het nog eens scherp geformuleerd is. Want deze scherpe formuleering, hoe hard zij ook moge klinken, kan menig misverstand uit den weg ruimen en daardoor veel teleurstelling — aan beide zijden zelfs — voorkomen.".

Nuchtere taal na veel misleiding!

DE EEUWIGE AFWACHTERS.

Misschien wist U het niet: Tinus Jonas Verschuur, de meest-mislukte minister die Nederland ooit heeft gekend, geeft nog steeds — geheel vrijblijvend overigens! — „adviezen".

Terwijl hij zelf naar „de kans van 9 Mei 1940" terug verlangt, schrijft hij in „De R.K. Staatspartij" van 28 Februari j.l. inzake de Unie-plannen om tot uitwerking van staatkundige richtlijnen te komen:

> „Ofschoon de grootmachten over **wel en wee** van de wereld na den vrede zullen beslissen, hebben toch ook volkeren als het onze — met zijn overzeesch gebied een grootheid van beteekenis — een taak van vrede, overleg en samenwerking. Daarop moet alle beraad van ieder onzer reeds thans gericht zijn. En men zij er op bedacht, dat niets de verstandige lessen uit den oorlogstijd zoo makkelijk doet vergeten als de vrede het herstel. Alsof men alle leed daardoor ongedaan kon maken en den oorlogstijd werkelijk als niet doorleefd kon beschouwen, zal men er toe neigen de kous te willen voortzetten, zooals wij ze op 9 Mei 1940 's avonds uit handen hebben gelegd. Gevaar voor zulk een fout loopt ieder mensch.
>
> Misschien heeft de Nederlandsche Unie wel zulke overwegingen laten gelden, toen zij onlangs aankondigde advies tot meedoen en toetreden te

Soort over Soort.

HOE DE ENGELSCHEN ZIJN.

„Volk en Staat" van 7 Maart laat een aantal prominente Engelsche auteurs uit verleden en heden aan het woord over zijn eigen ras, oordeelvellingen die lang niet malsch zijn. Het zijn literaire kopstukken die de zonen Albion's hier den spiegel voorhouden. Leest, welk een beeld Bernard Shaw van zijn Volk gaf in „De man van het noodlot":

„Ik zou u zeggen, hoe de Engelschen zijn. De Engelschen zijn een ras op zichzelf. Geen Engelschman is te nederig om gewetenswroeging te hebben, geen enkele staat hoog genoeg om van hun dwingelandij bevrijd te zijn.

Maar elke Engelschman wordt geboren met een wonderbare kracht, die hem tot heer van de wereld maakt. Wanneer hij iets wenscht, bekent hij nooit, dat hij het wenscht. Hij wacht altijd tot hem — niemand weet hoe — de brandende overtuiging te pakken krijgt, dat het zijn moreele en religieuse plicht is, diegenen te overwinnen die de dingen hebben verworven, welke hij begeert. **Dan kent hij geen hinderpalen.**

Wanneer hij een nieuw afzetgebied voor zijn Manchesterwaren wenscht, stuurt hij een missionaris uit, die de inboorlingen het evangelie van den vrede verkondigt. De inboorlingen dooden den missionaris: hij grijpt naar de wapens ter verdediging van het christendom, hij vecht er voor, hij overwint er voor, en neemt het afzetgebied als een loon uit den hemel!

Tot verdediging van de kusten van zijn eiland neemt hij een kapelaan aan boord, hij spijkert een vlag met een kruis aan zijn vlaggemast, en hij zeilt naar het einde der wereld en keldert, verbrandt en verwoest al wat hem de heerschappij ter zee wil betwisten.

Hij verklaart met grooten trots, dat elke slaaf vrij is van het oogenblik, dat hij den Britschen bodem betreedt, en hij verkoopt de kinderen van zijn armen om hen 16 uur daags in de fabrieken te laten werken.

Er is niets zoo slecht of zoo goed, of men kan het door den Engelschman zien verrichten. Maar nooit zal men een Engelschman ontmoeten, die ongelijk heeft."

In Maart 1940 verklaarde Philipps in de „Daily Mirror":

„De ratten verlieten het zinkende schip op 3 September. Ik bedoel daarmede die weldoorvoede plutokraten, die sedert het begin van den oorlog als ratten deze kusten zijn ontvlucht.

Men kan ze in een bar te Miami hun champagne-cocktail zien drinken of te San-Remo hun teer gehemelte met kaviaar zien streelen.

Zij halen vette dividenden uit het zweet en bloed van hun landgenooten. Enkelen van hen hebben zelfs hun zaakje in Engeland opgedoekt en het naar veiliger klimaat doen verhuizen. Vele hunner zijn goed voor den dienst

In den vrede en de behaaglijkheid van een neutraal land zitten zij toe te kijken hoe wij voor ons leven vechten. Daar zij het zoo behaaglijk en veilig hebben, kunnen zij zich veroorloven, in hun nieuw tehuis sentimenteel te worden. Zij zullen den geest van hun volk prijzen. Zij zullen trotsch aan de groote zegepralen van Engeland herinneren.

Zij zijn onze **klubzetel-patriotten.** Als wij den oorlog winnen, zullen zij weerkomen om hun landgenooten opnieuw uit te plunderen. Als wij echter verliezen, zullen zij blijven waar zij zijn en het volk daar uitzuigen."

---

kunnen handhaven, dat gedacht wordt alléén aan constitutioneele wijzigingen voor den tijd na-den-vrede. In die veronderstelling juichen wij het voornemen zelfs toe."

De „vooruitstrevende" Unie-leiding zal het wel lollig vinden, politieke adviseurs van het slag Tinus Jonas op den achtergrond te weten!

dat zij de uitwerking van staatkundige richtlijnen ter hand gaat nemen. Wij nemen gaarne aan, ten einde ons

VUURTJE STOKEN . . .

„Ons Blad" is een weekblaadje ten dienste der Ned. Herv. Gemeente te Heemstede, onder redactie van de predikanten Barger en Briët.

De stichtelijke overdenkingen naar aanleiding van den een of anderen bijbeltekst, zijn geheel „naar de eischen des tijds" ingericht. Juist om het verband en de . . . hardnekkigheid van dit vuurtje stoken te laten zien, geven wij enkele kleine citaten uit zeer onderscheidene nummers.

Ten eerste, in „Ons Blad" van 11 Januari 1941 :

„Wàt zullen wij aan elkaar te zeggen hebben op den Oudejaarsavond van het nu begonnen jaar? Zullen wij, van druk bevrijd, juichen, of zal het aantal atmospheren druk nog zijn toegenomen?

Wij weten het niet! Ons ontbreken de gegevens, om ook zelfs maar tot waarschijnlijkheden te komen. Wij zouden het wel graag willen weten. Want wij zijn nieuwsgierig. Verschillende menschen hebben in den afgeloopen tijd tegen mij gezegd: „wat zou ik dolgraag willen weten hoe deze heele zaak, die ons dag en nacht bezig houdt, afloopt . . . ." En eerlijk gezegd: wij zijn ook ongeduldig. Het duurt ons rijkelijk lang. Wij zijn als een zieke, die den duur van zijn ziekte eigenlijk niet meer aan kan."

Engelsche ziekte, dat hebt U zeker al begrepen!

In het nummer van 15 Februari '41 lezen wij in een schriftoverdenking:

„Dagelijks moeten wij ons oefenen om onze woorden weinige te laten zijn. Vrij uit spreken en heel veel zeggen is immers o, zoo gevaarlijk nu. Wat ons de allernatuurlijkste uiting scheen onzer innigste overtuiging, kan in de situatie, waarin wij met ons volk thans verkeeren, op het onverhoedst ontoelaatbaar worden geacht."

In het nummer van 1 Maart '41 krijgen de broeders en zusters nieuwe hoop toegemeten:

„**Ter vierder nachtwake.** Deze uitdrukking mag ook ons wel voor den geest staan in tijden waarin het schijnt, alsof geen licht komt dagen, — alsof ons God vergat! We kennen in ons persoonlijk leven en in dezen tijd van benauwenis allen dat afmartelend gevoel: Waarom komt er geen redding opdagen? Heeft de Heer vergeten, welke stellige beloften er staan in Zijn Woord?

Broeders en zusters, wordt niet wanhopig! Hij is niet doof voor onze klachten. Voor Hem is afwezigheid geen verlaten. Hij ziet ook nu nog dat wij ons, elk in eigen omstandigheden, zeer afpijnigen. En Hij bidt ook nu voor ons.

Ter vierder nachtwake zal Hij komen! Als Redder en Zegenaar! En Hij zal de opgeruide golven stil maken, geheel stil.

Als we dat gelooven, gaan wij alvast zingen — een psalm in den nacht weliswaar."

Als dominé soms een passenden psalm zoo gauw niet kan vinden, om Churchill als Redder en Zegenaar welkom te heeten, herinneren wij hem aan: It is a long way to Tipperary.